

NAGY KÁROLY 1934-2011

Papp László

"Nemsokára itt a kaszás" - mondogatta Karcsi, aki május 24-én lett volna 77 éves. De a nagy kaszás nem volt türelmes. Május 3-án, 16 óra 39 perckor, elragadta őt. Bár Karcsi már több hónapja az ágyat nyomta senki sem goldolta, hogy állapota végzetes lehet. Még a halála előtti estén is vidáman beszélgetett látogató családtagokkal. Reggelre egy vérrög elakadása nagy kiterjedésű vérömlenyt okozott agyában, amin már nem lehetett segíteni."

Dr. Nagy Károly szociológia professzor emeritus 1934. május 24-én született Nyíregyházán. Az ottani tanítóképző elvégzése után egy környékbeli tanyai, majd egy baranyai általános iskolában tanított. 1956. októberében Erdősmecke Forradalmi Nemzeti Tanácsa elnökévé választották. 1956. novemberében hagyta el Magyarországot. A Rutgers egyetem pszichológia szakán végzett, doktorátusát (Ph.D.) 1970-ben szerezte meg szociológiából a New York-i New School for Social Research egyetemen.

1960-ban egyik alapítója és huszonöt évig egyik tanítója volt a Magyar Öregdiák Szövetség New Brunswick-i Hétvégi Magyar Iskolájának. 1965-ben egyik kezdeményezője, 1970 óta egyik vezető szakembere az Anyanyelvi Konferenciának (A Magyar Nyelv és Kultúra Nemzetközi Társasága), tankönyveinek egyik lektora, Nyelvünk és Kultúránk című folyóiratának egyik szerkesztője volt.

1965-től 1994-ig tanított a Rutgers egyetemen, 1968-tól 2006-ig a Middlesex County College tanára volt, 1970-től 1982-ig tanszékvezetője. Tanított a Montclair, és Magyarországon a Janus Pannonius, az Eötvös Loránd és a Debreceni Egyetemeken is.

Angol és magyar nyelvű tanulmányai, cikkei 1965. óta jelentek meg. 1977-től 1997-ig szerkesztette a Magyar Öregdiák Szövetség - Bessenyei György Kör Tanúk korokról című szóbeli történelem (oral history) előadás- és nyolc kötetes kiadvány-sorozatát a Rutgers egyetemen.

Tanítsunk magyarul, (1977); Magyar szigetvilágban ma és holnap (1984); Szigetmagyarság és szolidaritás (1988); Küldetésben, (1996); Emigránsok küldetésben, (2000), és Amerikai magyar szigetvilágban (2009) című könyveiben a magyar nyelv és kultúra külföldi megtartásának, művelésének módozatait, a kettős kultúra küldetészerű vállalásának jelentőségét elemezte. Életútját összefoglaló könyvét Járatlan utakon — korfordulók világában címmel 2003-ban adták ki. Szerkesztésében 1991-ben először jelent meg angolul Bibó István legfontosabb tanulmányainak, írásainak 591 oldalas kötete: István Bibó: Democracy, Revolution, Self-Determination. Társzerkesztője volt (Lee Congdon-nal és Király Bélával) annak a 1956, The Hungarian Revolution and War for Independence című 956-oldalas angol nyelvű tanulmánykötetnek, amely az Atlantic Research és a Magyar Tudományos Akadémia közös kiadásában 2006-ban jelent meg. 1976-ban a párizsi Kassák Lajos Díjjal, 1981-ben a Bárczi Géza Emlékéremmel, 1993-ban a Nagy Imre Emlékplakettel, 1999-ben a Magyar Köztársaság Érdemrendjével, 2004-ben Bethlen Gábor-díjjal, 2009-ben Hazám-díjjal tüntették ki.

2011. május

From: moclaci@aol.com

Sent: Friday, May 06, 2011 9:13 PM

Subject: Fwd: Nagy Károlyra emlékezve

(A Rutgers Egyetemen május 7-i megemlékezésre írott, a Nagy Károlyról adott hírhez kapcsolódva)

NAGY KÁROLYRA EMLÉKEZVE

Egy élet elmúlása nem statisztikai adat. Értelmetlen arról beszélni, hogy eggyel kevesebben vagyunk, holott egyre kevesebben vagyunk. Megyünk mint egy járőr a háborúban veszélyes terepen, védjük, segítjük, támogatjuk egymást, aztán egyszerre csak kilövik mellőled a bajtársadat. Ott maradsz egyedül, védtelenül. Így lennénk Karcsival, (persze ő szerette volna, ha Károlynak hívnám, de nem jön a nyelvemre ez a formális megszólítás) ha nem tudnám biztosan és határozottan, hogy ő igenis velünk van, velünk marad mindig amíg az emlékezet megtartja. Mert ha gondolkodunk dolgainkról, elsősorban magyarságunk dolgairól, lehetetlen, hogy ne az ő gondolatai, írásai, érvelése jusson eszünkbe. Hiszen senki sem adott nekünk annyit tudással, tanítással, szellemiséggel, önzetlen erkölcsiséggel, mint ő. Ő volt az, aki állandóan emlékeztetett 56-os felelősségünkre, nem hagyott bennünket eltévelyedni, mert az ő kitartása, munkabírása, áldozatvállalása mellett lehetetlen lett volna kibúvót találni a magunk számára.

Annyi korkülönbség volt köztünk, hogy 1956 után az Újvilágba megérkezve Karcsi akkor kezdte az egyetemet, amikor én a graduate programot. Így kerültünk össze az akkor megalakult Diákszövetségben, az Északamerikai MEFESZ-ben. Eleinte nem volt könnyű elfogadni, hogy egy fiatalabb társ okosabb nálam, de aztán be kellett látnom, hogy az ő segítsége az én erőm is. Így is maradt ez 54 éven át. Jó volt tudni, hogy van valaki, akire mindig számítani lehet tanácsért, segítségért, útmutatásért. Csodáltam fáradhatatlan lelkesedését, kitartását. Nemcsak minket tanított, a demokrácia módszereit magyarázta magyarországi diákjainak is. Amikor már nem tudott elmenni drága könyveket küldött nekik. Hihetetlen szorgalma és munkabírása mintául szolgálhatott volna egykor Vas Gerebennek, aki megalkotta a „nemzet napszamosai” eszményképet. Ha valakire illett ez a metaforikus jelző, az Nagy Károly volt. Szolgálat a kettős nemzeti tudat, a szigetmagyarság és 56 jelentőségének megtartása érdekében példa és útmutatás volt.

Hírdette, hogy nem a bőrünket menteni jöttünk Amerikába, de feladatunk van itt. Hitt abban, hogy Magyarország nem kommunista ország, hanem a kommunizmus alatt szenvedő nép országa. Ezért vette semmibe már diákkorában is a hatalmat, amikor Nyiregyházán a kávéházakban dzsezzt zongorázott, ezért vállalta az emigráció egy részének rosszallását, sőt haragját, amikor 1981-ben segítette megalapítani az Anyanyelvi Konferenciát Magyarországon és elérte, hogy azon a hatalom ellenzése dacára a környező

országok képviselői is részt vehessenek. Fáradhatatlan vállalkozó kedve és munkabírása nem ismert határt. Ha egy mondatba össze lehetne foglalni Nagy Károly élete értelmét, azt mondhatjuk:

„Jót s jól ! Ebben áll a nagy titok. Ezt ha nem érted, szánts és vess, de hagyjad másnak az áldozatot”.

Papp László

Subject: Fwd: Nagy Karoly

From: Andrew5PF@aol.com

Date: Fri, June 17, 2011 11:56 pm

NAGY KÁROLY 1934-2011

Most lett volna a születésnapod, most lettél volna hetvenhét éves.
Már elhangzottak a beszédek, a megemlékezések, de én csak az érzelmeimet
és egyéni gyászomat tudom és szeretném kifejezni,
mint egy régi és egyszerű tagja az Öregdiák Szövetség-Besenyei György körnek.
Te nélküled, nem létezett volna olyan nagyszerűen és tartósan az
Öregdiák Szövetség-Besenyei György Kör, amit hosszú évtizedeken át
Te irányítottál, pezsgő életet leheltél bele és
nagyon sokszor ha kellett, az élére is álltál.

A Te irántad való szeretetted, a gyászt, a részvétünket,
ezt a nagy veszteséget és az ezzel kapcsolatos érzelmeinket,
nem lehet egypár leírt sorban jól kifejezni.
Az Öregdiák Szövetség legközelebbi taggyűlésén érezni fogom, hogy valami és
valaki nagyon hiányzik, hiszen Te már nem leszel jelen.
Talán egy üres székre fogok rábámulni és az emlékek tömege fog elárasztani és
Te fogsz eszembe jutni.
Az üres székre rábámulva, drága Károly, csak Rád tudok gondolni és akkor,
ebben a meghitt pillanatban már nem fog semmi érdekelni,
mert csak Rád tudok gondolni.
Ha tudom, majd próbálom visszatartani könnyeimet,
de a lelki fájdalmat, azt már bizony nem tudom.

Tiszta lelkű, egyenes, jóindulatú, nemesen gondolkodó embert
nehéz ebben a zavaros világban taláni.
Károly, hiányozni fog a szeretetted, amit sok-sok emberrel éreztettél,
hiányozni fog mosolyod, magyarságtudatod, nemességed, kedvességed,
vezető- és szervezőképességed, amivel az Öregdiák Szövetséget irányítottad, és
főleg mint egy "igaz ember" fogsz hiányozni.
Károly, az égi-útnak melyik részét járod?
De akárhol vagy, örökké őrizni fogjuk emlékedet.

Fodor P. András